

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Plzeňský inspektorát – oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Sušice, Tylova ul. 920, okres Klatovy

Tylova 920, 342 01 Sušice

Identifikátor školy: 600 068 170

Termín konání komplexní inspekce: 9. – 16. dubna 2003

Čj.	041 48/03-1203
Signatura	kd2aw123

CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Mateřská škola je od 1. 1. 2003 příspěvkovou organizací. Zřizovatelem je Město Sušice sídlící na adrese náměstí Svobody 138, 342 01 Sušice. Zřizovací listina byla vydána dne 11. 9. 2002 s účinností od 1. 1. 2003. Kapacita stanovená v Rozhodnutí o zařazení do sítě škol je 180 dětí, počet zapsaných v tomto školním roce je 139. Předškolní zařízení je šestitřídní. Nachází se v účelovém zařízení pavilónového typu v klidné části města. Děti jsou do tříd zařazovány podle věku. Součástí mateřské školy je školní jídelna, ve které v rámci inspekce proběhla kontrola. Zjištění z této oblasti jsou uvedena v samostatném Protokolu.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Předmětem inspekční činnosti bylo sledování a zhodnocení:

- personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce mateřské školy
- materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce mateřské školy
- průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Výchovně-vzdělávací činnost předškolního zařízení zabezpečuje třináct učitelek včetně ředitelky školy. Všechny splňují předepsanou odbornou i pedagogickou způsobilost a jsou zaměstnány na plný pracovní úvazek. Ředitelka nemá jmenovaného statutárního zástupce, pouze zvolenou zástupkyni, která ji zastupuje v době nepřítomnosti na pracovišti.

Ve funkci působí ředitelka dva roky. Jejím prvotním cílem bylo stmelit personál školy, poznat učitelky po stránce profesní a vyvodit si z toho závěry pro jejich vedení. Uplatňovaným participačním stylem řízení usiluje o rovnoměrné zapojení všech zaměstnanců do činnosti předškolního zařízení. Zpětnou vazbu o kvalitě pedagogického působení učitelek získává prostřednictvím průběžných kontrol, hospitací a zpracované analýzy činnosti školy. Do systému kontrol zahrnuje všechny úseky pracoviště, pořizované záznamy jsou stručné a věcné. Pedagogické pracovnice se v tomto roce zaměřují především na aplikaci Školního vzdělávacího programu do denní praxe všech tříd.

Vlastní hospitační činnost ředitelky je zatím velmi řídká. V záznamech z hospitací převažuje málo efektivní popis činností, proto je jejich výpovědní hodnota nízká. Jsou vždy stanoveny cíle sledování, nejsou však definovány jasné závěry odpovídající těmto cílům. Chybí vymezení pozitiv a negativ, doporučení pro další odbornou práci apod. Ze záznamů nevyplývá důsledné metodické vedení učitelek. Naopak v průběhu inspekce ředitelka prokázala dobrou schopnost provést rozbor sledovaného pedagogického procesu, postihnout jeho klady i zápory.

Zpracovaná pololetní analýza činnosti mateřské školy je sice vypovídající, postihuje však pouze hledisko výsledků dětí, nikoli odbornou práci učitelek. Zpracovaná kritéria pro přiznávání nenárokových složek mzdy jsou určena jasně a konkrétně.

Pedagogický personál si průběžně zvyšuje svůj odborný růst návštěvou některých seminářů pořádaných Pedagogickým centrem Plzeň. Účast na vzdělávacích akcích má u jednotlivých pracovníků různou intenzitu. Nezanedbatelná je zde vzdálenost krajského města (kde převážná většina kurzů probíhá), časová náročnost a možnosti dopravy. Výběr vzdělávacích témat zatím ředitelka nekoriguje s potřebami školy, přihlíží více k zájmu jednotlivých učitelek. Kromě uvedených aktivit probíhá zvyšování odbornosti formou individuálního studia literatury a časopisů. Škola má k dispozici základní nabídku knih vztahující se k oblasti současné

předškolní výchovy. Inspekce zaznamenala praktické uplatnění poznatků a námětů získaných dalším vzděláváním pouze u části učitelek.

Chod předškolního zařízení určují závazná pravidla shrnutá ve „Vnitřním“, „Organizačním“ a „Provozním řádu“. Znění těchto dokumentů je srozumitelné, jsou zpracovány jasně a věcně. Deklarovaná práva a povinnosti personálu školy, dětí i rodičů jsou vyvážená. Rozvrh pracovní doby, náplň práce, povinnosti a kompetence zaměstnanců jsou písemně vymezeny.

Předávání informací probíhá především v denním osobním kontaktu s ředitelkou školy, v rámci jednání provozních porad, pedagogických rad či operativně pořádaných schůzek. Dle zápisů nemá program jednání vždy převažující odbornou náplň (tj. záležitosti pedagogického charakteru). Často se zabývá mnoha organizačními otázkami, které by spíše příslušely obsahu provozních porad.

Celkově jsou informační systémy funkční. Důležité zprávy pro rodiče jsou průběžně zveřejňovány na nástěnkách, ze „školních“ řádů vyplývá otevřenost pro vzájemnou spolupráci. Kontakt je všestranně rozvíjen, škola hledá nové cesty součinnosti, funguje Sdružení rodičů, jsou organizovány různé rekreační činnosti. Důležité místo zaujímají školní slavnosti, návštěvy kulturních akcí (i jejich pořádání), výlety a další mimoškolní aktivity. V rámci školy také kvalitně pracuje dětský pěvecký sbor.

Většina zjištěných nedostatků vyplývá z krátké praxe a zatím minimálních zkušeností ředitelky v řídicí funkci. Snaha o kvalitní vedení mateřské školy je však z jejího působení patrná. Proto byla oblast personálních podmínek celkově hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE

Předškolní zařízení se skládá ze čtyř pavilonů. Třídy jsou ve třech jednopatrových budovách, vždy v přízemí a v 1. poschodí. Ve čtvrtém, přízemním pavilonu je hospodářské zázemí s kuchyní, několika sklady, ředitelnou a dalšími potřebnými provozními prostory. Do tříd, které jsou propojeny s hernami se vstupuje z dětských šaten. V každém podlaží slouží k výdeji jídla tzv. kuchyňky. Všechny místnosti jsou světlé a prostorné. Pro odpolední odpočinek dětí je třeba denně rozkládat lehátka. Stávající prostorové podmínky odpovídají potřebám i realizaci výchovně-vzdělávacích činností.

Ve výzdobě interiéru školy převládají práce učitelek, zakoupené dekorace, umělé květiny nebo jiné ozdobné předměty různých druhů a materiálů. Již méně (zejména v některých třídách) je využíváno výtvořů dětí. Výzdoba většinou postrádá cit pro výtvarnou koncepci, jednoduchost, sourodost materiálů, stylů apod. Především však této oblasti chybí směr charakterizující současná předškolní zařízení, tj. maximální podíl dětských prací vyznačujících se nápaditostí, tvořivostí a originalitou zpracování.

Stanovený denní režim má přiměřený prostor pro volné hry a také možnost časové variability. Přesto byl v době konání inspekce prostor pro hru dětí často zbytečně krácen. Nezastupitelná volná hra tak byla vytěsněna činnostmi přímo řízenými učitelkami. Také nároky na dobu koncentrace pozornosti dětí nebyly v některých případech v souladu se zvláštnostmi předškolního věku. Pobyť venku trval dostatečně dlouho. Ne vždy probíhal funkčním způsobem pitný režim (tj. děti nebyly k průběžnému pití důsledně vybízeny a motivovány).

Nábytek, kterým je škola zařízena je převážně starší, ale funkční. Nabídka hraček je přiměřeně bohatá, umístěná většinou v dosahu dětí. Materiálně-technické zázemí (tj. učební pomůcky, hračky, fond literatury, výtvarný materiál, tělovýchovné nářadí, nábytek, hudební nástroje,

zařízení školní zahrady apod.) je celkově průměrné. Ředitelka sleduje aktuální nabídku hraček i dalších pomůcek a průběžně pečuje o inovaci a obměnu materiálního vybavení.

Budova školy je obklopena velkou zahradou s množstvím vzrostlých stromů. Její vybavení je vhodné pro potřeby dětí, umožňuje rekreační pobyt, pohybovou činnost i relaxaci.

Oblast materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce mateřské školy je souhrnně na průměrné úrovni.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

Mateřská škola má zpracovaný velice stručný školní vzdělávací program s názvem „Dětský svět“. Vzdělávací obsah je v něm vymezen pouze obecně, bez realizačního a časového plánu. Přesto je patrné, že podporuje všestrannou výchovu dítěte, jeho psychický a sociální vývoj.

Povinná dokumentace průkazně zachycuje průběh výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole. Jednotlivé třídy mají zpracovány třídní programy a realizované aktivity jsou denně zaznamenávány do Přehledu výchovné práce.

Vzdělávací činnost integrovaného dítěte se zdravotním postižením se řídí individuálním plánem, který byl zpracován ve spolupráci se Speciálním pedagogickým centrem pro sluchově postižené v Plzni.

Systém kontroly naplňování výchovně-vzdělávacích cílů je založen na pololetním hodnocení učitelek a na kontrolní činnosti ředitelky. K tomu jsou jako prostředky využívány individuální rozhovory s pedagogickými pracovníci a hospitace.

Realizace výchovně-vzdělávacího programu je v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

Spontánní činnosti

Vnitřní prostor tříd je vhodně členěn do mnoha herních zákoutí a velmi dobře tak stimuluje děti ke hře. Nabídka poměrně širokého sortimentu hraček společně s podporujícím přístupem učitelek vytvářely v průběhu inspekce v některých třídách podnětné prostředí k rozvoji spontánních činností. Děti byly přirozeně rozděleny do libovolných skupin, kde probíhaly pestré námětové či konstruktivní hry rozvíjející jejich fantazii a představivost. Klidné vystupování učitelek a nekonfliktní vztahy mezi dětmi navozovaly příjemnou atmosféru tříd. Tím měly děti možnost seberealizace a z jejich projevů bylo patrné emoční zapojení. V jedné ze tříd spontánní činnosti velmi dobře, plynule a nenásilně přecházely do aktivit řízených.

Nerušený průběh her v 5. třídě významně ovlivňuje i skutečnost, že integrace postiženého dítěte je velice dobře personálně zajištěna. V průběhu spontánních a řízených činností zde byly přítomny dvě učitelky, z nichž jedna se plně věnovala individuálnímu rozvoji sluchově postiženého dítěte.

Výrazně negativním jevem spontánních činností v mnoha třídách bylo předčasné ukončování ranních her. Tuto skutečnost částečně vyvažovala pozitivní skutečnost, že děti odcházely již v 9,30 na pobyt venku.

Řízené činnosti

Některé sledované aktivity, zaměřené na rozvoj pohybových dovedností, poznávacích procesů a řeči, vhodně navazovaly na přímé dětské zážitky a zkušenosti. Promyšleně zvolená motivace byla účinná a učitelkám se tak dařilo zapojit všechny děti. Prostřednictvím vhodně volených otázek měly prostor i k samostatným řečovým projevům. Vzdělávací obsah měl často integrující charakter, zahrnující aktivity poznávací, pohybové, hudební a další. Nepostrádaly gradaci, převládalo v nich činnostní pojetí, vedly k dodržování elementárních daných pravidel, k soustředěnosti dětí, jejich zájmu, k sebeuplatnění atd. Bezprostřední příprava řízených aktivit byla většinou promyšlená. Pozitivní roli sehrálo využívání přírodnin jako pomůcek k rozvoji tvořivosti a fantazie, zařazování zpěvu, pohybu, klavírního doprovodu atd. V některých třídách bylo patrné přirozené učení hrou, prožitkem, experimentováním, smyslovým poznáním apod.

Inspekci byla kladně hodnocena individuální práce s neslyšícím dítětem. Učitelka se intenzivně zaměřovala na jeho pohybový rozvoj, zvládnutí základní koordinace pohybu a zvýšení pohyblivosti. Příkladným způsobem jej povzbuzovala a hodnotila, čímž se jí dařilo udržovat jeho zájem o nabízené činnosti.

V realizaci řízených aktivit byly zaznamenány i nedostatky: V některých třídách převažovala dominantní role učitelek a jejich verbální projev. Byly zaznamenány neefektivní, didaktizující způsoby práce a neúměrná délka činností. Negativně působilo také nedostatečné nebo naopak nadměrné množství podnětů vycházejících od učitelek směrem k dětem, neúčinná motivace, rutinní, stereotypní metodické postupy. Většinou převažovala frontální organizace činností, minimálně byla dětem dána možnost plnit vzdělávací cíle individuálně či po skupinách (kromě výtvarných činností nebo níže uvedené výjimky).

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Personální zabezpečení výchovně-vzdělávací práce ve třídě s integrovaným neslyšícím dítětem je optimální. Vzhledem k této skutečnosti se velmi dobře daří s ním v průběhu dne individuálně pracovat na základě jeho možností a potřeb.

Pohybový rozvoj dětí je na odpovídající úrovni, což pozitivně ovlivňuje pravidelné zařazování tělovýchovných aktivit a dostatečně dlouhý pobyt venku. Rovněž sebeobslužné činnosti zvládají děti bez výrazných potíží, v malé míře však mají možnost nalévat si samostatně nápoj. Při vzájemné komunikaci jsou jim kladeny rozvíjející otázky, ale malá pozornost byla v některých třídách věnována tomu, aby se děti nepřekřikovaly. Řečové dovednosti odpovídají zvláštnostem předškolního věku. Nadprůměrná úroveň byla zaznamenána ve znalostech dětí o okolí Sušice. V průběhu dne se chovaly samostatně, při hrách prokazovaly schopnost spolupracovat a přijímat různé sociální role. V konstruktivních činnostech prokazovaly tvořivost a fantazii. Inspekci byla také zaznamenána kvalitní úroveň dětského pěveckého projevu za doprovodu klavíru. Děti přirozeně intonují, dobře cítí rytmus i melodii, repertoár písní je bohatý. To svědčí o skutečnosti, že jim škola poskytuje nejen mnoho příležitostí k hudebním činnostem, ale i kvalitní odborné vedení.

V hodnocení výchovně-vzdělávací práce mateřské školy byla v převaze pozitiva. Část učitelek obratně zvládala zpracování námětu činností, využívala různé pomůcky, pracovala s motivační složkou. Převážně velmi dobrá byla oblast vzájemné komunikace a interakce. Velice příznivě působil pěvecký projev dětského sboru. Progresivní, podnětné a nápadité způsoby realizace pedagogického procesu byly patrné zejména v 1., 6. a ve 2. třídě.

Naopak nedostatky byly zaznamenány v oblasti psychohygieny, v časté volbě rutinních metodických postupů, v přílišném verbalismu a orientaci na didaktické cíle.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje ve Zřizovací listině jsou v souladu s Rozhodnutím o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina ze dne 11. 9. 2002, s účinností od 1. 1. 2003, vydalo Město Sušice
2. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení čj. ŠMS/2677/02 ze dne 13. 12. 2002 s účinností od 1. 1. 2003, vydal KÚ Plzeňského kraje
3. Rozhodnutí o přijetí dítěte do mateřské školy pro školní rok 2002/2003, vydaná ředitelkou mateřské školy
4. Výkaz o mateřské škole z 30. 9. 2002 k 30. 9. 2002
5. Výjimka z počtu dětí pro školní rok 2002/2003, čj. 69/02 ze dne 23. 9. 2002, stanovila ředitelka mateřské školy
6. Záznamy z kontrolní a hospitační činnosti ředitelky – školní rok 2001/2002, 2002/2003
7. Pedagogické rady a provozní porady - školní rok 2001/2002, 2002/2003
8. Přehled výchovné práce, docházka, evidenční listy, třídní programy, týdenní plány všech tříd – školní rok 2002/2003
9. Odborný posudek SPC k integraci dítěte do MŠ ze dne 6. 11. 2000, vydalo SPC pro sluchově postižené děti, Mohylova 90, Plzeň
10. Jmenování do funkce ředitelky, vydal OkÚ Klatovy dne 19. 3. 2001 s účinností od 1. 4. 2001
11. Potvrzení ve funkci ředitelky, vydalo Město Sušice dne 1. 1. 2003, s účinností od 1. 4. 2001
12. Náplň práce ředitelky, Pověření k právním úkonům, vydal OkÚ Klatovy dne 1. 4. 2001
13. Vnitřní a Provozní řád mateřské školy, vydala ředitelka školy (bez datace)
14. Organizační řád, vydala ředitelka školy dne 2. 1. 2003
15. Kritéria pro přiznání osobních příplatků, vydala ředitelka školy
16. Doklady o vzdělání všech pedagogických pracovníků
17. Seznam akcí dalšího vzdělávání, 2001/2002, 2002/2003
18. Kronika MŠ, fotodokumentace

ZÁVĚR

Všechny pedagogické pracovníce jsou odborně i pedagogicky způsobilé. Mají dlouholeté zkušenosti a praxi v oboru předškolní výchovy. Nedostatky této oblasti spočívaly v nižší kvalitě hospitačního systému.

Materiálně-technické vybavení v zásadě umožňuje plnění funkcí předškolního zařízení a cílů předškolní výchovy.

Mateřská škola poskytuje dětem systematické předškolní vzdělávání včetně přípravy na školní docházku. Kvalitu inspekci sledovaného pedagogického procesu pozitivně ovlivnilo využívání nápaditých pomůcek, přírodnin, hudebních či pohybových činností. Zjištěné nedostatky se týkaly zejména málo efektivních metod a forem odborné práce učitelek. Slabá místa byla rovněž zaznamenána v oblasti psychohygieny.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Hana Ratzová	Hana Ratzová v. r.
Členové týmu	Bc. Eva Brabcová	Eva Brabcová v. r.
	Mgr. Ivana Krýslová	Krýslová v. r.

Další zaměstnanci ČŠI: Darina Lišaníková

V Domažlicích dne 28. května 2003

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 29. 5. 2003

Razítko

Ředitel školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu	Podpis
Titul, jméno a příjmení	
Miroslava Oudesová, ředitelka mateřské školy	M. Oudesová v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu</i>

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	16. června 2003	041 51/03-1204
Zřizovatel	16. června 2003	041 50/03-1204
Rada školy	-	-

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.